

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Розвиток територій будь-якої країни пов'язаний із встановленням і практичною реалізацією порядку, принципів і правил, що забезпечують правовий, економічний, екологічний і соціальний режим організації використання земельних ресурсів як просторового базису всіх галузей економіки країни, засобу виробництва у сільському і лісовому господарстві, територіальної основи функціонування держави. Економічні перетворення в Україні багато в чому визначили роль і значення управління земельними відносинами і земельними ресурсами. Це пов'язано з тим, що земля, крім її традиційних властивостей, як засіб сільськогосподарського виробництва, стала об'єктом правовідносин і об'єктом нерухомості. Тому виникає потреба у формуванні стратегії сталого розвитку сільських територій як на національному, так і регіональному рівнях.

Управління територіями та земельними ресурсами розглядали такі науковці, як Гоголь Т., Ісаченко О., Боклаг В., Тіщенко О., Шевчук С. та ін. Питаннями збору і обробки геопросторових даних та формування кадастрових систем займалися Сторчоус М., Губар Ю., Майстренко С., Черняга П., Басовець О., Дубницький М. та ін.

У працях науковців відзначається, що необхідна організаційна узгодженість між прийняттям управлінських рішень щодо розвитку територій та використанням земельних ресурсів, які є територіальним базисом і об'єктом нерухомості [1, с. 176].

У наукових роботах Коротич О.Б. звертається особлива увага державному управлінню регіональним розвитком країни [2, с. 59]. На думку Верхоглядової Н. І. при розгляді питань розвитку територій регіон повинен розглядатися як самокерована соціально-економічна система [3, с. 115]. У дослідженнях Чмирьової Л. Ю. районування території України виступає як один із факторів просторового соціально-економічного розвитку регіонів [4]. Наукові праці Ісаченко А. П. показали, що можливості землеустрою не використовуються належним чином при управлінні територіями та їх розвитком [5, с. 34].

На думку Боклаг В. А., система інформаційного забезпечення управління земельними ресурсами повинна бути основою при управлінні територіями [6, с. 214]. Разом з тим є розуміння необхідності впровадження геоінформаційних технологій в управління земельними ресурсами [6, с.

215]. У роботах Губар Ю. встановлено важливість застосування ГІС-технологій для ведення різних видів кадастрів на території України [7, с. 199]. У роботах Сторчоус М. Д. зазначається, що ГІС населених пунктів є інструментальним засобом інтеграції і аналізу різнопланової інформації відносно просторових об'єктів інфраструктури населених пунктів [8, с. 14].

Сучасні дослідження територіального розвитку населених пунктів передбачають використання картографічних методів дослідження, одним з яких є використання матеріалів дистанційного зондування Землі. У ГІС космічні знімки використовують, як растрову підкладинку чи ситуативну основу, що відображає сучасний стан об'єктів забудови, транспортних шляхів, ґрунтів, природної та сільськогосподарської рослинності, межі землеволодінь тощо.

В сучасному розумінні «земельні ресурси» – складне поняття, до якого умовно можна застосувати визначення «природно-соціальне утворення», яке характеризується ознаками просторового та інтегрального ресурсу - протяжністю, рельєфом, надрами, водами, ґрунтовим покривом, рослинністю, іншою біотою (джерела продовольства і засобу виробництва); а також є об'єктом господарської діяльності і розселення, тобто носія соціальних інтересів (земельних відносин), визначає екологічні умови життя людей.

Література

1. Гоголь Т. В. *Формування системи державного регулювання земельних відносин та управління землекористуванням на сільських територіях* / Т. В. Гоголь // *Теорія та практика державного управління*. – 2021. – Вип. 4. – С. 174–181.
2. Коротич О.Б. *Державне управління регіональним розвитком країни: визначення основних понять* / О.Б. Коротич // *Вісник економічної науки України*. – 2020. – № 2. – С. 57–61
3. *Верхоглядова Н. І. Регіон як самокерована соціально-економічна система* / Н. І. Верхоглядова, І. В. Олініченко // *Інноваційна економіка*. – 2013. 5 (43). – С. 113–117.
4. Чмирьова Л. Ю. *Районування території України як один з факторів просторового соціально-економічного розвитку регіонів [Електронний ресурс]* / Л. Ю. Чмирьова, Н. О. Федяй // *Ефективна економіка*. – 2013. – № 3. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1878>.
5. Ісаченко О. П. *Можливості землеустрою щодо управління територіями, розташованими поблизу водних об'єктів* / О. П. Ісаченко // *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. – 2023. – № 1–2. – С. 27–35.
6. Боклаг В. А. *Інтегровані земельно-інформаційні системи як механізм удосконалення управління земельними ресурсами* / В. А. Боклаг // *Актуальні проблеми державного управління*. – 2009. – № 1. – С. 213–220.
7. Губар Ю. *Застосування проблемно-орієнтованих ГІС-технологій для цілей кадастрової оцінки нерухомості* / Ю. Губар // *Геодезія, картографія і аерофотознімання*. Вип. 78, 2013. – С. 192–200.
8. Сторчоус М. Д. *Сучасний стан, проблеми та перспективи застосування інформаційних технологій у використанні земель населених пунктів* / М. Д. Сторчоус // *Інформаційні технології та комп'ютерна інженерія*. – 2015. – № 1. – С. 10–16.